

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.I.1262/2025/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Gimesi Ágnes, a tanács elnöke
Dr. Tuba István Krisztián, előadó bíró
Dr. Domonyai Alexa, bíró
Dr. Kardos Andrea, bíró
Dr. Schmidt Péter, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2026. március 31.

Az ügy tárgya: emberölés büntette és más bűncselekmények

Terheltek: terhelt1 és társai (terhelt1 I. rendű)

Elsőfok: Fővárosi Bíróság, 9.B.518/2000/39., ítélet, tárgyalás,
2001. szeptember 21.

Másodfok: Legfelsőbb Bíróság, Bf.I.401/2002/3., ítélet, tárgyalás,
2002. május 14.

Az indítvány előterjesztője: terhelt1 I. rendű terhelt védője és a Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész:

A Kúria az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt terhelt1 és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben terhelt1 I. rendű terhelt védője és a Legfőbb Ügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Bíróság 9.B.518/2000/39. számú és a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Bf.I.401/2002/3. számú ítéletét terhelt1 I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye. Ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] **I.** A Fővárosi Bíróság a 2001. szeptember 21. napján kihirdetett 9.B.518/2000/39. számú ítéletében terhelte I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki részben társtettesként több emberen, részben előre kitervelten, nyereségvágyból, részben különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetésében. Ezért őt életfogytig tartó fegyházbüntetésre és a közügyektől 10 évi eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja 30 év. Rendelkezett az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ellentétes irányú fellebbezések alapján eljáró Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság a 2002. május 14. napján meghozott Bf.I.401/2002/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét terhelte I. rendű terhelt tekintetében annyiban változtatta meg, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 35 évben határozta meg. Egyebekben az elsőfokú ítéletet az I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta. Rendelkezett az I. rendű terhelt által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről.

[3] **II.** A bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen terhelte I. rendű terhelt védője, valamint a Legfőbb Ügyészség terjesztett elő felülvizsgálati indítványt.

[4] 1. Az I. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványát a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 648. § c) pontjára alapította, és e körben utalt arra, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) a terhelt vonatkozásában 2024. szeptember 5. napján 45016/20. szám alatt meghozott döntésében megállapította, hogy Magyarország megsértette az Emberi Jogok Európai Egyezmény (EJEE, Egyezmény) 3. cikkében foglalt egyezményes jogot azzal, hogy az I. rendű terhelt esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét 25 évet meghaladóan vizsgálják felül, amelyre tekintettel terhelte I. rendű terhelt vonatkozásában törvénysértő büntetés került kiszabásra.

[5] Hivatkozott arra, hogy Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 3. cikkét sérti, azaz a kínzás tilalmába ütközik az olyan ítélet, amely több, mint 25 évben határozza meg a feltételes szabadságra bocsátás első vizsgálatát.

[6] A feltételes szabadságra bocsátás lehetőségei vonatkozásában utalt ezen túlmenően az EJEB Földes-Szabó és más kérelmek kontra Magyarország, a Hutchinson v. the United Kingdom, valamint a Vinter and Others v. the United Kingdom ügyekben hozott ítéleteiben foglalt megállapításra, amely szerint a feltételes szabadságra bocsátás felülvizsgálati időpontját nem lehet 25 évnél későbbi időpontban meghatározni, ugyanis az sérti az EJEE 3. cikkében rögzítetteket.

[7] Álláspontja szerint az EJEB döntése nem csupán egy nemzetközi jogi aktus, hanem az Alaptörvény Q) cikk (2)-(3) bekezdése alapján is kötelező érvényű, és a Be. 649. § (4) és (5) bekezdése alapján a Kúriának törvényi kötelezettsége biztosítani, hogy az EJEB ítéletét végrehajtsák, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény 28. cikkének (1) bekezdése szerint a bíróságoknak kötelességük az Alaptörvény és az emberi jogok védelmében eljárni.

[8] Indítványozta mindezek alapján, hogy a Kúria a jogerős ítéletet változtassa meg a terhelt javára, és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját 25 évben határozza meg, vagy az ítéletet helyezze hatályon kívül és a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságot utasítsa új eljárásra.

[9] 2. A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványát BF.264/2025/5. számon terjesztette elő, a Be. 649. § (4) bekezdésére hivatkozással; egyúttal az I. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványára is nyilatkozatot tett, amelyben a védői felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.

[10] Indokolása szerint a terhelt I. rendű terhelt által benyújtott 45016/20. számon iktatott – egyéb kérelmekkel egyesített – kérelem alapján az EJEB a Hajzer és mások kontra Magyarország ügyben meghozott, 2024. szeptember 5. napján végleges ítéletében a kérelmezők, így terhelt I. rendű terhelt vonatkozásában megállapította az EJEE 3. cikkének megsértését. Az EJEB ítéletében kinyilvánította, hogy elegendő a szabálysértés megállapítása, ennek megfelelően nem állapított meg nem vagyoni kártérítést.

[11] Kiemelte, hogy – az EBH 2018.B.6. számú határozat alapján – a felülvizsgálat nem feltétlenül vezet a jogerős határozat megváltoztatásához, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv (jelen esetben az EJEB) nem az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását, hanem az e büntetésből történő feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi lehetőségének 25 évet meghaladó időtartam letöltését követő biztosítását kifogásolja. A feltételes szabadságra vonatkozó szabályokon változtatni nem a jogalkalmazás, hanem a jogalkotás feladata. Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó szabályt a Kúria nem alkothatja meg, és nem pótolhatja azt az EJEE közvetlen alkalmazásával.

[12] A Kúria 3/2015. Büntető jogegységi határozatának 2. pontjára hivatkozással kifejtette, hogy a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlenül az EJEE alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével, annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával, az egyezményisértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.

[13] A Kúria Bfv.III.811/2023/9. számú határozatára utalással rámutatott, hogy az EJEB döntéséből következően az életfogytig tartó szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározására vonatkozó szabályozás megváltoztatása lehet szükséges, ami azonban nem jogalkalmazói, hanem jogalkotói feladat.

[14] Indítványozta ezért, hogy a Kúria a Fővárosi Bíróság 9.B.518/2000/39. számú ítéletét és a Legfelsőbb Bíróság mint másodfokú bíróság Bf.I.401/2002/3. számú ítéletét a Be. 662. § (1) és (3) bekezdései alapján, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsülésen hatályában tartsa fenn.

[15] 3. Az I. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványában foglaltakra írásbeli észrevételt terjesztett elő, amelyben a felülvizsgálati indítványában foglaltak fenntartása mellett, logikailag és jogilag is tévesnek tartotta az ügyészség álláspontját.

[16] Nem tartotta alaposnak az ügyészi érvelést, amely – a védő álláspontja szerint – el kívánja választani az egyezményisértést a konkrét ítélettől, mert az EJEB nem csupán a normát, hanem valamennyi konkrét ítéletet egyezményisértőnek tart, amely a normán alapulva 25 éven túli felülvizsgálati minimumot állapít meg.

[17] Hivatkozott a Be. 659. § (4) bekezdésére is – amely alapján a felülvizsgálati indítványt a nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni –, ahol a védő szerint a „kell” kifejezés a bíróságok számára kötelező előírást jelent, a mérlegelés lehetősége nélkül.

[18] Álláspontja szerint a jogsértés orvoslása lehetséges a 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: korábbi Btk.) 47/A. § (1) bekezdésének alkalmazásával,

illetve ugyanazon szakasz (2) bekezdés első fordulatainak megfelelő értelmezésével, továbbá a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 436. § (2) bekezdésének figyelembevételével.

[19] **III.** Az I. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos, a Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa alapos.

[20] 1. A Be. XC. fejezetében szabályozott felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelynek lefolytatására kizárólag a törvényben meghatározott esetben és a törvényben meghatározott okok alapján kerülhet sor.

[21] A Be. 648. § c) pontjára figyelemmel felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen az Alkotmánybíróság vagy nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján is helye van.

[22] A Be. 649. § (4) bekezdése szerint nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv megállapította, hogy az eljárás lefolytatása vagy a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata megsértette a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezését, feltéve, hogy a nemzetközi emberi jogi szerv joghatóságának Magyarország alávetette magát.

[23] A Be. 649. § (5) bekezdése értelmében nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv határozata alapján felülvizsgálatnak akkor is helye van, ha nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv a nemzetközi szerződés azon rendelkezésének megsértését állapította meg, amely olyan eljárási szabálysértést valósított meg, amely e törvény szerint felülvizsgálattal nem, csak fellebbezéssel támadható.

[24] A Be. 651. § (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése értelmében az ügyészség a terhelt javára – a Be. 652. § (4) bekezdésére figyelemmel határidő nélkül – felülvizsgálati indítványt nyújthat be, amelyet a Be. 649. § (3)-(5) bekezdése szerinti esetben hivatalból terjeszt elő.

[25] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul.

[26] Az I. rendű terhelt védője az ügyben már terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, amelyet a Kúria a 2023. szeptember 14. napján kelt Bfv.III.793/2023/2. számú végzésével elutasított. Ugyanakkor a védő újabb felülvizsgálati indítványa – az EJEB döntésére figyelemmel, az indítvány megjelölése és tartalma szerint is – a Be. 649. § (4) bekezdésére alapított. Ebből következően az ugyanazon jogosult által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem kizárt.

[27] A Be. 659. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a felülvizsgálati indítványt – a (3)-(4) bekezdésben meghatározott kivétellel – a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni. A Be. ugyanakkor a hivatkozott jogszabályhely (4) bekezdésében kimondja, hogy a 649. § (4) és (5) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

[28] A Be. 659. § (5) bekezdése szerint a Kúria a jogerős ügydöntő határozatot – a (6) bekezdésben meghatározott kivétellel – csak a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül. A Kúria

ugyanakkor a Be. 659. § (6) bekezdésére figyelemmel a megtámadott határozatot a 649. § (2) bekezdése alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.

[29] 2. Az EJEK – a felülvizsgálattal érintett ügyben – a 45016/20. szám alatt iktatott kérelem alapján 2024. szeptember 5. napján kelt ítéletének (Hajzer és mások kontra Magyarország ügy) indokolásában az EJEK által Bancsók és Magyar László kontra Magyarország ügyben (52374/15. és 53364/15. számú kérelmek) hozott ítéletre utalt, amely a felülvizsgálati eljárás szempontjából a következő figyelembe veendő megállapításokat tartalmazza:

[30] Az Egyezmény 3. cikke vagy bármely más cikke önmagában nem tiltja az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását bármely felnőttkorú elkövetőre, illetve nem összeegyeztethetetlen azzal. Az életfogytig tartó szabadságvesztés ugyanakkor csak akkor lehet összeegyeztethető az Egyezmény 3. cikkével, ha mind a szabadulás, mind a felülvizsgálat lehetősége fennáll, és mindkettőnek a büntetés kiszabásától kezdve fenn kell állnia {ítélet [40] bekezdés}.

[31] A büntető igazságszolgáltatás és a büntetéskiszabás területén a Szerződő Államoknak biztosítandó mérlegelési szabadságra figyelemmel a Bíróságnak nem feladata, hogy előírja, milyen formában – végrehajtó vagy bírósági – kell a felülvizsgálatot elvégezni vagy, hogy meghatározza, mikor kell felülvizsgálatot elvégezni {ítélet [41] bekezdés}.

[32] Az összehasonlító és nemzetközi jogi anyagok alapján – amelyet az ítélet önmagában nem tartalmaz – olyan célzott mechanizmust kell létrehozni, amely garantálja az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását követő 25 éven belül történő felülvizsgálatot, és ezt követően további időszakos felülvizsgálatokat biztosít. Amennyiben a hazai jog nem rendelkezik az ilyen felülvizsgálat lehetőségéről, az életfogytig tartó szabadságvesztés nem felel meg az Egyezmény 3. cikkében foglalt normáknak. Azon időtartam, amelyet a kérelmezőknek ki kell várniuk, mielőtt először számíthattak arra, hogy feltételes szabadlábra helyezésüket fontolóra veszik, lényegesen hosszabb időtartam, mint az összehasonlító és a nemzetközi jog alapján megállapítható maximális időtartam, amelynek lejáratát után az életfogytig tartó szabadságvesztés felülvizsgálatát biztosítani kell {ítélet [45] bekezdés}.

[33] A betegséggel, fizikai alkalmatlansággal vagy öregséggel kapcsolatos okokból fakadó együttérzésből eredő kegyelem eredményeként kapott szabadulás lehetősége nem felel meg a „szabadulás lehetősége” fogalmának {ítélet [46] bekezdés}.

[34] Az, hogy jelen ügyben a kérelmezők csak azt követően remélhetik, hogy ügyüket a szabadulás érdekében felülvizsgálják, miután életfogytig tartó szabadságvesztésükből a megállapított időtartamot letöltötték, elegendő a bíróság számára annak megállapításához, hogy a kérelmező életfogytig tartó szabadságvesztése az Egyezmény 3. cikke értelmében nem tekinthető csökkenthetőnek. Az ilyen hosszú várakozási idő indokolatlanul késlelteti a hazai hatóságok felülvizsgálatát abban a tekintetben, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésre ítélt személyben bekövetkezett változások olyan jelentősek-e, és a büntetés során a rehabilitáció irányában tettek-e olyan előrelépést, hogy a további fogvatartás már nem igazolható legitim büntetőjogi indokokkal. Ennél fogva megsértették az Egyezmény 3. cikkét {ítélet [47] bekezdés}.

[35] A hazai jog és a joggyakorlat lehetőséget biztosít a kiszabott életfogytig tartó szabadságvesztés bírósági felülvizsgálatára, következésképpen az EJEK az ítéletében megkülönbözteti a hazai jogot és a joggyakorlatot. Az Egyezmény 3. cikkében foglalt normák megsértését a szerződő állam akkor idézi elő, ha a hazai jog nem rendelkezik olyan felülvizsgálat lehetőségéről, amely célzott mechanizmusként garantálja az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását követő 25 éven belül történő felülvizsgálatot és az ezt követő további időszakos felülvizsgálatokat {ítélet [41] bekezdés}.

[36] Az EJEK ugyanakkor nem írta elő, hogy a szerződő állam milyen formában (bírószag vagy a végrehajtó hatalom útján) biztosítsa ezen mechanizmust. A magyar Btk. lehetőséget ad az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátásra, ha a terhelt már letöltötte a büntetést kiszabó ítéletben meghatározott tartamot. A hazai jog alapján a magyar bíróságok a feltételes szabadságra bocsátáshoz szükséges minimális időt az ítéletben a Btk. szerinti minimum és maximum között állapítják meg. Ezen időtartam letöltését követően a büntetés-végrehajtási bíró dönt a feltételes szabadságra bocsátás tárgyában, nemleges döntése után 2 év múlva, azt követően pedig évente kell megvizsgálnia a feltételes szabadságra bocsátás indokoltságát. A Bv.tv. részletezi, hogy melyek azok a követelmények, amelyeket az elítéltek teljesítenie kell ahhoz, hogy feltételes szabadságra bocsássák. Az EJEK a magyar jogot és joggyakorlatot megfelelőnek minősítette és az Egyezmény-sértést kizárólag amiatt állapította meg, hogy a felülvizsgálati mechanizmus nem legfeljebb 25 év után biztosítja a büntetés első felülvizsgálatát, így az egyezmény-sértő, hogy a terheltnek nem legkorábban 25 év, hanem attól hosszabb idő eltelte után van lehetősége a feltételes szabadságra bocsátásra.

[37] A Kúria utal arra is, hogy a 3/2015. Büntető jogegységi határozat 1. pontja megállapította, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztésből feltételes szabadságra bocsátás kizárásának lehetősége az alkotmányos jogrend része, amelynek – törvényi előfeltételek megvalósulása esetén történő – bírósági alkalmazását nemzetközi szerződés nem tiltja.

[38] A már hivatkozott Be. 659. § (4) bekezdése alapján a Be. 649. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a felülvizsgálati indítványt a törvénnyel kihirdetett nemzetközi szerződéssel ellentétes jogszabály figyelmen kívül hagyásával, illetve a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapulvételével kell elbírálni.

[39] Ennek megfelelően a fenti jogegységi határozat a 2. pontjában megállapította azt is, hogy a nemzetközi szerződéssel létrehozott emberi jogi szerv döntése folytán, törvényben kihirdetett nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat meghozatala nem közvetlenül az Egyezmény mint ítélezésre szolgáló anyagi vagy eljárási jogszabály alapján, hanem az emberi jogi szerv döntésének alapulvételével, annak magyar jogrendszerbe beillesztésével, a büntetőeljárásról szóló törvény szerinti felülvizsgálati eljárás lefolytatásával, az egyezmény-sértéssel nem érintett hatályos jogszabályok alkalmazásával történik.

[40] A Kúria korábban számos határozatában kifejtette, hogy az EJEK egyezmény-sértést megállapító döntése akkor képezi felülvizsgálati eljárás alapját, ha a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés valamely rendelkezésének sérelme a büntetőügyben eljáró bíróság jogerős ügydöntő határozatában vagy az ügydöntő határozathoz vezető büntetőeljárásban valósul meg [EBH 2015.B.7., Kúria Bfv.X.276/2021/12. (BH 2022.41.)].

[41] A Kúria tehát a konkrét ügyekben meghozott bírósági ítéletek rendelkezéseit vizsgálhatja felül, azaz a Btk. és a Be. rendelkezéseinek az eljáró bíróságok általi alkalmazását, valamint azt, hogy ezek alkalmazása során történt-e egyezmény-sértés vagy sem [EBH 2018.B.6., Kúria Bfv.II.885/2023/17. indokolás [36] bekezdés, Kúria Bfv.I.1272/2023/8. indokolás [47] bekezdés].

[42] Az egyezmény-sértés megállapítása miatti felülvizsgálati eljárásban – eltérő szabály nem lévén – a Be. XC. Fejezetében szabályozott, felülvizsgálatra irányadó rendelkezések alapján kell eljárni.

[43] A Kúriának a nemzetközi emberi jogi szerv döntésének alapul vételével a jogerős határozatban megállapított tényállás alapján kell vizsgálnia, hogy a terhelt bűnösségének megállapítása tekintetében lehetséges-e a nemzetközi szerződésnek megfelelő határozat hozatala, vagy ahhoz az eljárás megismétlése szükséges lehet-e [Be. 650. § (2) bekezdése, 659. § (1) bekezdése].

[44] Az I. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény társtettesként elkövetett emberölés büntette [korábbi Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b), d) és f) pont], az emiatt kiszabható büntetés önmagában tíz évtől tizenöt évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés.

[45] Az elkövetéskor és az elbíráláskor is hatályos korábbi Btk. 40. § (1) bekezdése szerint a szabadságvesztés életfogytig vagy határozott ideig tart.

[46] A korábbi Btk. 42. §-a alapján életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ügydöntő határozatában meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja.

[47] A korábbi Btk. 47/A. § (1) és (2) bekezdése értelmében életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, vagy a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét kizárja. Ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább húsz évben, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekmény miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, legalább harminc évben határozza meg.

[48] A bíróság az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítéltet akkor bocsáthatja feltételes szabadságra, ha a szabadságvesztésből az elítélt letöltötte a bíróság által meghatározott időtartamot, és alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető [korábbi Btk. 47/C. § (1) bekezdés].

[49] A jogerős ügydöntő határozatban a bíróság az I. rendű terhelttel szemben életfogytig tartó szabadságvesztést szabott ki azzal, hogy legkorábban harmincöt év letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

[50] Az EJEB felülvizsgálati indítványban hivatkozott határozata azt állapította meg, hogy a kérelmek felvetik az Egyezmény 3. cikkének megsértését azáltal, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés esetében csak hosszabb (25 évet meghaladó) idő elteltével lehetséges a feltételes szabadságra helyezés.

[51] A kérelemmel érintett EJEB ítélet tehát nem vette számba és nem ismertette az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és feltételeire vonatkozó magyar jogszabályi rendelkezéseket. Az EJEB ítélete olyan megállapítást sem tett, hogy a jelen felülvizsgálati indítvánnyal érintett jogerős ítéletek meghozatala során alkalmazott valamely jogszabály egyezményesértő lenne, így nem tekintette az Egyezménybe ütközőnek az eljáró bíróságok által a terhelt vonatkozásában alkalmazott, az életfogytig tartó szabadságvesztésre vonatkozó fenti szabályokat sem.

[52] A következetes ítélkezési gyakorlat alapján az anyagi jogerő feloldására, a jogerős határozat megváltoztatására nincs törvényes lehetőség, és a megtámadott ítélet hatályban tartása indokolt, ha az EJEB nem a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását és nem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének perbíróság általi kizárását tekintette egyezményesértőnek, hanem egy – már a büntetés-végrehajtás szakaszába tartozó – olyan felülvizsgálati lehetőség hiányát, amely az EJEB által ajánlott idő kitöltése után és a köztársasági elnök kegyelmi eljárását és döntését is garantáló módon tenné „de facto” csökkenthetővé az életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélt büntetését (EBH 2018.B.6. I.).

[53] Az I. rendű terhelttel szemben nem tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására került sor, azonban a megjelölt határozatban foglalt érveléstől a Kúria nem kíván eltérni, és az a jelen ügyben is irányadó (Kúria Bfv.III.1450/2021/6., Bfv.I.734/2022/12., Bfv.I.468/2023/5., Bfv.I.226/2025/14., Bfv.II.392/2025/16.).

[54] Megállapítható az is, hogy az EJEB felülvizsgálati eljárást megalapozó határozata a kérelemmel érintett jogerős ítélet vonatkozásában – a magyar szabályozást érintően – kizárólag a Bancsók és Magyar László kontra Magyarország ügyre való hivatkozáson keresztül utalt az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabására, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára és feltételeire vonatkozó magyar jogi szabályozásra, illetve arra, hogy a felülvizsgálati mechanizmus megfelel-e az EJEB esetjogában lefektetett kritériumoknak. E korábbi ügyében pedig az EJEB annak a szabályozásnak a hiányát kifogásolta, amely biztosítaná, hogy a feltételes szabadságra bocsátás érdemi vizsgálatára már 25 év elteltével sor kerülhessen. A felrótt hiányosság jogalkalmazással nem pótolható, hanem kizárólag jogalkotással orvosolható. Ha pedig jogalkotásra van szükség, akkor felülvizsgálati ok nem valósul meg, nem keletkezik felülvizsgálati döntési jogkör, mert a hiányzó jogszabályt a Kúria nem alkothatja meg, s nem is pótolhatja azt az Egyezmény közvetlen alkalmazásával.

[55] Mindezek alapján a terhelt tekintetében az EJEB ítéletében megállapított egyezményesértés a felülvizsgálati eljárásban nem orvosolható, a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatására a Be. 662. §-a alapján nem kerülhet sor, és a hatályon kívül helyezés Be. 663. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételei sem állnak fenn.

[56] A Kúria a védő észrevétele kapcsán utal arra, hogy a Kúria nem mérlegelési jogkörben állapította meg, hogy az életfogytig tartó szabadságvesztés tartamának tényleges (25 év fogvatartás elérése utáni) csökkenthetősége jogalkotási kérdés. A korábbi (az EJEb ítéletének megfelelő) feltételes szabadságra bocsáthatóság lehetőségének törvényi megteremtése – ahogy arra a Kúria már kitért – a jogalkotó jogköre és feladata, amellyel egyúttal a kifogásolt elítélés és annak végrehajtása az Egyezménynek is megfelelővé válhat. A Kúria által lefolytatott felülvizsgálati eljárásban azonban – a kifejtettek szerint, ahhoz képest változatlan jogi környezet mellett – a jogerős ítélet megváltoztatására vagy hatályon kívül helyezésére nincs törvényes lehetőség.

[57] A Kúria a hivatalból lefolytatott vizsgálata [Be. 659. § (6) bekezdés] során a felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértést [Be. 649. § (2) bekezdés] nem észlelt.

[58] **IV. A határozat elvi tartalma**

[59] Ha az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) határozata nem azt állapította meg, hogy a jogerős, ügydöntő határozat meghozatala során alkalmazott valamely jogszabály sérti az Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikkét, hanem a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének felülvizsgálatára vonatkozó szabályozás hiányosságát ítélte egyezményesértőnek, akkor nem a jogerős ítéletet hozó bíróságok eljárására és nem is a jogerős ügydöntő határozatra vonatkozik. A felrótt hiányosság jogalkalmazással nem pótolható, hanem kizárólag jogalkotással orvosolható.

[60] **V.** A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a megtámadott határozatokat a Be. 662. § (1) bekezdése alapján, a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen – a Be. 655. § (2) bekezdésére figyelemmel öt hivatásos bíróból álló tanácsban eljárva – hatályában fenntartotta.

[61] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[62] Az ugyanazon jogosult által ismételt indítvány előterjesztésének tilalma, illetve az azonos tartalmú indítvány ismételt előterjesztésének tilalma a Be. 652. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

A Be. 656. § (4) bekezdése alapján az ilyen indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2026. március 31.

Dr. Gimesi Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Tuba István Krisztián s.k. előadó bíró, Dr.
Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Kardos Andrea s.k. bíró, Dr. Schmidt Péter s.k. bíró